

Perelepitusteenus

I TEENUSE SISU

II TEENUSE TAOTLEMISE JA OSUTAMISE PROTSESS

III TEENUSE OSUTAJA

IV KLIENDI TAGASISIDE JA JÄRELEVALVE

V MUU INFO

I TEENUSE SISU

Teenuse eesmärk

Perelepitusteenuse eesmärk on vanematevaheliste konfliktide lahendamisele kaasaaitamine nende lapse elukorraldust puudutavates küsimustes, samuti lapse huvisid arvestavate kokkulepete sõlmimine lapsevanemate vahel.

Teenuse sihtgrupp

Lapsevanemad, kes vajavad abi oma lapse elukorralduslikes küsimustes kokkuleppe saavutamiseks. Laste hulka arvestatakse ka õppimise ajal täisealiseks saanud lapsed, kes õpivad gümnaasiumis või kutseõppeasutuses.

Teenuse osutamise aluseks olevad õigusaktid

Perelepitusteenust ei ole õigusaktidega reguleeritud.

Seotud teenused

Perelepitus on sarnane perenõustamisele ja -teraapiale, kuid perelepituse ja pereteraapia eesmärgid ja meetodid on erinevad. Perelepitusprotsess on lahenduskeskne ja seda iseloomustab tulevikku suunatus. Mõlemat osapoolt nähakse kui võrdselt kompetentset isikut ning kumbki võib määratleda enese jaoks olulisemad probleemid ja lahendusteel.

Isikule võib samaaegselt osutada ka muid tema toimetulekut arendavaid, säilitavaid, toetavaid ja parandavaid teenuseid.

Teenuse sisu kirjeldus

Perelepitusteenuse raames aitab erapooletu isik saavutada vanemate vahel kokkulepe nende alla 18-aastase lapse elukorralduse, elatise maksmise või muude lapsega seotud vanema õiguste või kohustuste suhtes.

Perelepitusteenust kasutatakse kõige rohkem olukorras, kus lapse vanemad on otsustanud lahutada või kooselu lõpetada.

Perelepitaja juhib kindlaks määratud konfliktilahendusprotsessi, mis on suunatud konkreetse eesmärgi täitmisele, ehk osapoolte huvide väljaselgitamisele ja võimaliku kokkuleppe saavutamisele osapoolte vaidlusküsimustes.

Peamised vaidlusküsimused perelepituses on laste hooldamise, kasvatamise, ülalpidamise või elukohaga seonduvad küsimused, samuti suhetekonfliktid, mis võimaldavad kokkuleppeid.

Perelepitusteenuse osutamiseks on vajalik mõlema vanema nõusolek.

Teenuse osutamise maht

Teenuse osutamise sagedus ja kestus sõltuvad teenuse vajaduse hindamise tulemustest.

Teenuse kättesaadavus

Teenus peab olema kättesaadav kõikidele isikutele, kelle puhul on tuvastatud abivajadus ning sobivaks teenuseks on hinnatud perelepitusteenus.

Kättesaadavuse tagamiseks võivad kohalikud omavalitsused teha teenuste osutamisel koostööd.

II TEENUSE TAOTLEMISE JA OSUTAMISE PROTSESS

Teenuse taotlemine ja vastutav isik

Teenuse taotlemiseks tuleb isikul või tema seaduslikul esindajal pöörduda avaldusega lapse rahvastikuregistrijärgse kohaliku omavalitsuse poole, kus selgitatakse teenuse saamise tingimusi ja korda. Kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja hindab isiku vajadust taotletava teenuse järele.

Kui isik või tema lähedased finantseerivad teenust kogu ulatuses ise, võib teenuse osutaja poole pöörduda ka otse ilma kohaliku omavalitsust kaasamata.

Suunamine teenust saama

Perelepitusteenuse saamiseks tuleb pöörduda kohaliku omavalitsuse poole. Kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja selgitab välja teenuse vajaduse ja teavitab avaldajat otsusest ning kui inimesel on õigus teenust saada, soovib või aitab leida inimesele sobivaid teenusepakkujaid. Kui hindamise käigus taotletava teenuse vajadust ei tuvastata, soovib kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja teisi abi saamise võimalusi. Kui inimene omavalitsuse otsusega ei nõustu, on tal õigus esitada vaie maavanemale sotsiaalhoolekande seaduse § 33 lõike 3 alusel.

Teenust vajav inimene lepib kohaliku omavalitsuse ja teenuse osutajaga kokku teenuse osutamise mahu.

Teenuse osutamise alustamisel teavitatakse isikut suuliselt või kirjalikult tema õigustest ja piirangutest teenuse saamise ajal, sh kaebuste esitamise võimalustest ja korrast.

Vajalikud algdokumendid

Vajalike dokumentide loetelu kehtestab kohalik omavalitsus ja/või teenuse osutaja.

Menetluse pikkus

Lähtutakse haldusmenetluse seadusest ja avaliku teabe seadusest.

Teenuse osutamise koht

Teenuse osutamise koht lepitakse kokku teenuse osutajaga.

Teenuse finantseerimise/ maksumuse põhimõtted

Sotsiaalhoolekande seaduse § 45 lõike 1 alusel võib isikult võtta temale või tema perekonnale osutatava sotsiaalteenuse eest tasu. Võetav tasu on teenuse mahust ja maksumusest ning teenust saava isiku ja tema perekonna majanduslikust olukorrast. Isikult sotsiaalteenuse eest tasu võtmise otsustab teenust osutav või teenuse eest tasuv asutus.

Hinnatud teenusevajaduse korral ei või omaosaluse suurus olla teenuse saamisel takistuseks.

III TEENUSE OSUTAJA

Teenuse osutaja

Teenuse osutaja võib olla füüsilisest isikust ettevõtja, juriidiline isik, kohalik omavalitsus ja riik täidesaatva riigivõimu asutuste kaudu.

Nõuded personalile

Perelepitusteenust vahetult osutaval isikul (perelepitajal) on:

- 1) kõrgharidus (soovitavalt psühholoogia, sotsiaaltöö või sotsiaalpedagoogika eriala);
- 2) kõrged kõlbelised omadused;
- 3) läbitud 160-tunnine perelepitaja täiendkoolitus või kutseeaduse alusel väljastatud kutsetunnistus.

Perelepitaja ei või olla:

- 1) kohaliku omavalitsuse ametnik, abiteenistuja või koosseisuväline teenistuja, kes on osalenud teenust taotleva isiku perelepitusteenuse või muu sotsiaalteenuse või -toetuse taotluse menetlemises;
- 2) isik, kes on teenust taotleva isikuga lähisuguluses (vanavanem, vanem, vend, õde, laps, lapselaps) või lähihõimluses (abikaasa vanem, vend, õde, laps).

IV KLIENDI TAGASISIDE JA JÄRELEVALVE

Kliendi tagasiside

Lähtutakse kohaliku omavalitsuse ja/või teenuse osutaja välja töötatud teenuse osutamise korrast, arvestades eelkõige:

- klienditeeninduse standardit;
- tagasisidesüsteemi (nt rahuolu-uuring);
- kaebuste lahendamise protseduuri.

Teenuse väljundid

Lähtutakse kohaliku omavalitsuse ja/või teenuse osutaja välja töötatud teenuse osutamise korrast, arvestades eelkõige kvaliteedi tagamise ja tulemuslikkuse hindamise süsteemi. Tulemuslikkust hindavad teenust saav isik, teenuse osutaja, sh vahetult teenust osutav isik, ja rahastaja.

Perelepitus on tulemuslik, kui osapooled on omavahelisel suhtlemisel ning edaspidise koostöö tegemisel suutlikumad.

Vanematevahelise kokkuleppe saavutamisel koostab perelepitusteenuse osutaja vanemate ütluste alusel kirjaliku kokkuleppe lapse elukorralduslike küsimuste kohta. Kokkuleppe teksti allkirjastavad perelepitusteenust saama suunatud isikud ja kinnitab lepitaja. Kui perelepitusteenust saama suunatud isikud ei saavuta kokkulepet, koostab perelepitusteenuse osutaja kirjaliku dokumendi perelepitusteenust saama suunatud isikute eriarvamuste kohta viimaste ütluste alusel.

Kaebuste käsitlemine/ menetlemine/ järelevalve

Lähtutakse kohaliku omavalitsuse ja/või teenuse osutaja välja töötatud teenuse osutamise korrast.

Teenust saavat isikut ja (olemasolu korral) tema seaduslikku esindajat teavitatakse enne teenuse osutamist kaebuste esitamise võimalustest ja protseduurist.

Järelevalve

Sotsiaalhoolekande seaduse § 7 lõige 2 sätestab, et maavanem või tema volitatud isik teostab järelevalvet maakonnas osutatavate sotsiaalteenuste ja muu abi kvaliteedi ning riigi poolt sotsiaalhoolekandeks eraldatud sihtotstarbeliste rahaliste vahendite kasutamise üle.

Järelevalve paremaks korraldamiseks on välja töötatud juhend ja vormid:

<http://www.sm.ee/tegevus/sotsiaalhoolekanne/sotsiaalteenuste-jarelevalve.html>.

V MUU INFO

Info teenusekirjelduse koostamise kohta

Teenusekirjeldus on kättesaadav Sotsiaalministeeriumi kodulehel www.sm.ee. Teenusekirjelduse muutmise ettepanekutega võib pöörduda Sotsiaalministeeriumi poole info@sm.ee.

Viimati uuendatud: 26. oktoober 2012 kell 17:00